

POBIJENI

► Piše: Nikola Šimić Tonin

zlokrafa petokraka
dim baruta
jeka ubojnog oružja
trulež rasčovječnosti
Hercegovina
na križ razapeta

pohodi partizanskih hordi
Zla
KomPartija
dani i noći
crvenih vampira
Ijudski mulj s dna dižu
Ijudske maske
na čelu kolone
maršal
gori u paklu sebe

Ujaci
Fratrri
Gorostasi skromnosti
predavači đacima – gimnazijski predmeti
Profesori
Doktori znanosti
64... 66... i... ?
»Neprijatelji naroda...«
»Osobito važan cilj«
Pobijeni

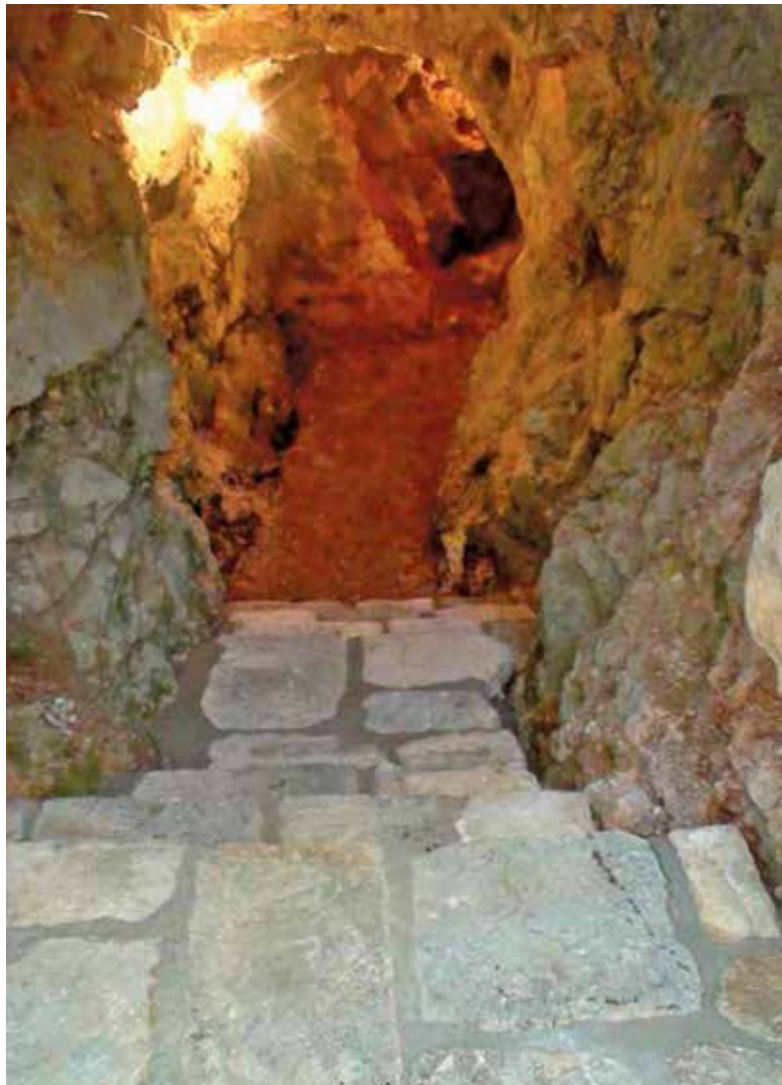
Nedostojno čovjeka umrijeti

bez suda
... »s vrha zvonika polijevali borce vrućim uljem...«
???
... srednjovjekovna utvrda 7. veljače 1945.... ???

Svoji na svom
u habitu
u samostanu

»Mi nismo ništa krivi,
Pa što ćemo bježati... ?«

Stabla duša
Staze vremena
Neba lica

Sunca i tmine
Bol čuti
Hercegovina

ranoranak zori
nema snage
Životom zapjevati
srca satire tuga
kama krvnika
uzidana u sjećanje

molitva
Oče Naš...

povijene glave
sumorne i tihe
umotane u sebe
dirane pogledima

crni muk
gornjak vjetar
okvir za smrt

konci se vuku
oko njihovih glava

srca zebu
to ne može izdobliti

potrošena nadanja
smrt zvone zvona
prst na okidaču
otimaju se sati

prućem prstiju
Očenaši

Kazaljke dana sporo se miču

krvnici
...uz maršala Tita...
KNOJ, OZNA... UDBA i KOS
usmjerava ruku krvnika
u pustoši bolesne duše

hitci u zatiljak
... »Na Širokom Brijegu ne će ni mačka ostati na životu...
!!! ,, ...

pobijeni:
neokaljani obraz
poštenje
vjernost
pobožnost
kršćanska solidarnost
vjerski, narodni identitet

...»Hrvati, katolici, još k tome i fratri«...
...»Fratri su krivi što sav narod nije komunistički!«...

onog kojeg su htjeli...

pozvali su riječima:
– »Ti, družo!«

postreljani u zatiljak...

mrtva tjelesa spaljena u protuzrakoplovnom skloništu

zlosilje
grozomorno mučeništvo

Grob nepoznat
Širokobriški mučenici

jednog su fratra živoga zakopali

jedan je bačen u jamu ... živ.

jednoga vezali u štali za jasje...
na njemu jahali...

vojnik na nogama opanaka tupih kljunova

krvavo partizansko kolo
krvavi, nesmiljeni, vražji pir...

Neretva je izbacila jednoga fratra na Bišću...

Neretva je izbacila jednoga fratra – dolje ispod Starog
mosta...

...

zatucali su ih sjekirama...
razapinjali...
žive spaljivali...
kamenovali...
utapali...

...

mrtvim fratrima stavili strojnice u ruke
fotografirali pokojnike

nad njima vršili nuždu...

...

knjižnica s više od sto tisuća knjiga – uništena

...

Širokom Brijegu promijenili ime:

Lištica

...

»Lištica se samo rijeka zove – Široki je rodno mjesto
moje!« ✍

Dekret pape Urbana VIII.

U skladu s dekretom pape Urbana VIII. i uredbom II. vat. sabora izjavljujemo da ne želimo preteći sud Crkve kome se potpuno podvrgavamo. Riječi »mučenik«, »mučeništvo«, »čudesa« i slično imaju u ovom glasilu samo vrijednost ljudskog svjedočenja.

STOPAMA POBIJENIH

glasilo Vicepostulature postupka mučeništva
»Fra Leo Petrović i 65 subraće«, XII, 2 (23),
Široki Brijeg, srpanj – prosinac, 2019.

Glavni i odgovorni urednik:
fra Miljenko Stojić, vicepostulator

Lektura i korektura:
Zdenka Leženić

Adresa:
Kard. Stepičca 14, 88220 Široki Brijeg
Avenija G. Šuška 2, 10040 Zagreb

Veza:
tel.: +387 39 700-325
faks: +387 39 702-936
e-pošta: mostar@pobijeni.info
internet: www.pobijeni.info

Grafički prijelom i tisak:
FRAM-ZIRAL, Mostar

Glasilo izlazi polugodišnje:
siječanj i srpanj

Stare brojeve, osim ovoga posljednjeg, možete u pdf obliku preuzeti sa stranica portala *pobijeni.info* u poglavlju Izdavaštvo.

Cijena pojedinog primjerka:
3 KM; 12 KN; 3,75 EUR; 4,25 CHF;
6,50 USD; 6,50 CAD

Godišnja pretplata (s poštarinom):
BiH 7,5 KM; RH 33 KN; EU 7,5 EUR;
CH 8,50 CHF; SAD 13 USD; Canada 13 CAD

Slanje pretplate, dobrovoljnih priloga...:

a) poštanskom uputnicom
b) UniCredit Bank d.d. Mostar;
Korisnik: Hercegovačka franjevačka
provincija;
Svrha: prilog Vicepostulaturi
žiro-račun: 3381602276649744
devizni račun:
IBAN: BA393381604876650839
SWIFT: UNCRBA22

ISSN: 1840-3808

RIJEČ UREDNIKA

fra Miljenko Stojić

Dragi čitatelji!

»Budući da ideš u Hercegovinu, svakako svrati na Široki Brijeg i uzmi glasilo Stopama pobijenih.« Tako ovih dana napisala prijatelj prijatelju, što mi je on radosno pokazao na svome pametnome telefonu. Ostao sam iznenađen i zahvalan Bogu da se svjedočenje o pobijenim hercegovačkim franjevcima i pobijenim članovima puka Božjega preko ovoga glasila nezaustavljivo širi u hrvatskoj domovini. Mogu napadati, mogu klevetati, no istina se ne da skriti. Živjeli smo u tom povijesnom okviru, jugokomunističkom totalitarizmu, i sada smo tu gdje jesmo.

Za duhovni i tjelesni napredak našega naroda nužno bi bilo provesti lustraciju. Na ovogodišnjoj obljetnici jugokomunističkoga ubojstva nenaoružanih vojnika i civila u Maclju biskup Ivan Šaško lijepo je rekao da je jugokomunistički tumor zahvatio sve pore hrvatskoga društva i da ga guši. Podrazumijeva se da ta lustracija ne bi trebala biti osveta jugokomunistima, po njihovu primjeru, nego samo čišćenje od te zločinačke ideologije, njezinih posljedica i utjecaja. Žrtve i njihovi nasljednici trebali bi oprostiti progoniteljima i ubojicama, a potomci i nasljednici progonitelja i ubojica trebali bi se odreći djela i ideologije svojih predaka i prethodnika. Nakon toga puno bi lakše bilo udaljiti iz javne službe sve one koji su i dalje zaraženi jugovirusom i hrvatsko društvo čine bolesnim. Znam, pomalo je sve ovo naivno, ali ako se usudimo krenuti tim putem, ozdravljenje će zacijelo doći. U tu nakanu trebali bismo početi moliti za domovinu, ako to već ne činimo

svakodnevno. Molitva može učiniti čuda. Svjedoče nam to naši pobijeni. Pa poslušajmo ih već jedanput!

U ovom broju progovaramo i o trojici pobijenih hercegovačkih franjevaca te o nepoznatu broju Hercegovaca u jami Golubinka kraj sela Mratova. Čak su mediji progovorili i tko ih je odveo na stratište: Miko Tripalo, Milka Planinc... Ostavit ćemo daljnjim povijesnim istraživanjima da nam kažu jesu li to bili oni ili netko drugi, kao i koliko je alkarski vojvoda Bruno Vuletić upleten u ubojstvo šestorice hercegovačkih franjevaca u Mostarskom Gracu 6. veljače 1945. Tek mlađi i hrabriji hrvatski povjesničari kopaju za tim podacima i tako ozdravljaju hrvatski narod, a ostali bi da sve prekrije tama zaborava i da ostanu vrijediti istine koje su u našu svijest ubacili ti totalitarni jugokomunisti.

Uvijek ima svjesnih pojedinaca koji čine sve kako bismo konačno došli do prave istine o Drugom svjetskom ratu i poraću, da bismo konačno mogli zatvoriti te stranice. U tu je svrhu vrlo bitno da općine u hrvatskom narodu, uz odjele koje imaju za ovo i ono, ustroje i odjel za pale u ratovima, bunama i progonima. Posla im ne će nedostajati – od istraživanja do obilježavanja mjesta i događaja iz tih vremena. Svako zdravo društvo to čini. Bez pravilnoga odnosa prema svojoj prošlosti, prema svojim zaslužnicima, jednostavno ne može živjeti.

Ustrajmo u onome što nam je dužnost. To će nas osloboditi. Neka nam je, dakle,

mir i dobro!

IZ SADRŽAJA

Iz ljetopisa	4	Nagradni natječaj	48
Stratišta	24	Suočavanje s prošlošću	54
Glas o mučeništvu	35	Razgovor	55
Odjek u puku	44		